

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 16C/330/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215217864
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Roštárová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2016:1215217864.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred samosudkyňou JUDr. Alenou Roštárovou v právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit a. s, so sídlom Ružová dolina 25, Bratislava, IČO: 47 248 980, zast. PERSPECTA Legal s. r. o, so sídlom Ružová dolina 25, Bratislava, proti odporcovi: M. I., naposledy bytom V. XX, K., zast. opatrovníčkou E. M., pracovníčkou Okresného súdu K. T., o zaplatenie 119,50 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Odporcovi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným na Okresný súd Bratislava II dňa 23. 07. 2015 domáhal od odporcu zaplatenia sumy 119,50 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania.

Svoju aktívnu vecnú legitímáciu k podaniu návrhu odôvodnil tým, že Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 09. 06. 2014 (ďalej iba ako „Zmluva o pripojení“) postúpil postupca Slovak Telekom, a.s. (ďalej iba ako „Postupca“) na navrhovateľa zmluvne špecifikované pohľadávky, vrátane predmetnej pohľadávky voči odporcovi. Postupca uzatvoril s odporcom dňa 28. 07. 2010 Zmluvu o pripojení podľa § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, predmetom ktorej bola povinnosť Postupcu pripojiť odporcu k verejnej mobilnej telefónnej sieti a aktivovať mu SIM kartu na predplatenú mobilnú službu Fix 9, pričom tejto povinnosti zo strany Postupcu zodpovedala povinnosť odporcu dobíjať si mesačne zmluvný kredit na SIMI karte a takisto dňa 28. 07. 2010 uzatvoril Postupca s odporcom Dodatok k Zmluve o pripojení (ďalej iba ako „Dodatok“), predmetom ktorého bola zmena pôvodného programu služieb na program služieb uvedený v tabuľke č. 1 Dodatku. V predmetnej tabuľke č. 1 Dodatku bola doba viazanosti špecifikovaná na 24 mesiacov, minimálne mesačné zmluvné dobitie určené sumou 9 Eur a zmluvná pokuta predstavovala sumu 119,50 Eur. Keďže si odporca buď kredit na karte SIM nedobil vôbec alebo počas lehoty viazanosti prestal kredit dobíjať, porušil tak Zmluvu o pripojení, za čo mu bol Postupca oprávnený vyúčtovať dohodnutú zmluvnú pokutu, čo Postupca urobil prostredníctvom faktúry č. XXXXXXXXXXXX, ktorá sa stala splatnou dňa 25. 07. 2012.

Navrhovateľ v návrhu poukázal nato, že samotný fakt uzavretia dohody o zmluvnej pokute nepredstavuje neprijateľnú podmienku a táto môže byť zo strany súdu posúdená za jedine neprijateľne vysokú. Navrhovateľ má zato, že predmetné dojednanie o zmluvnej pokute je zrozumiteľné a určité. Čo sa týka nemožnosti ovplyvniť zmluvné podmienky uvádza, že rozhodnutie o neuzavretí resp. uzavretí zmluvy spočíva stále na slobodnom rozhodnutí účastníka, ktorý k uzatvoreniu zmluvy nie je nijakým spôsobom nútený. Čo sa týka preukázania prípadného dobíjania SIM karty navrhovateľ poukázal nato, že v tomto prípade prechádza dôkazné bremeno na odporcu. Ďalej uviedol, že podnik nepristupuje k účastníkovi tak, že by obratom po nezaplatení faktúry za prvé zúčtovacie obdobie účastníka deaktivoval a zmluvu

zrušil. Tieto prípady majú osobitný postup. Najskôr dochádza k tzv. suspendácii klienta, ktorý ma ešte počas 4mesačného obdobia možnosť vyrovnat' svoj záväzok. ak túto možnosť nevyužije, dochádza k úplnej deaktivácii SIM karty s uplatnením zmluvnej pokuty. Potom už ďalšie zapojenie klienta nie je možné.

Navrhovateľ si uplatnil svoj nárok na úhradu faktúry, keďže odporca svojim konaním porušil Zmluvu o pripojení spôsobom, za ktorý mu bol navrhovateľ oprávnený vyúčtovať dohodnutú zmluvnú pokutu. Nakoľko sa odporca dostal s plnením svojich záväzkov do omeškania, uplatňuje si navrhovateľ aj úrok z omeškania.

Dňa 25. 09. 2015 vydal tunajší súd platobný rozkaz č.k.: 16C/330/2015- 21. Nakoľko sa platobný rozkaz nepodarilo odporcovi doručiť do vlastných rúk, súd uznesením č.k.: 16C/330/2015 - 34 zo dňa 06. 04. 2016 platobný rozkaz zrušil a vo veci nariadil pojednávanie.

Keďže sa súdu nepodarilo pobyť odporcu zistiť, ustanovil jej Uznesením č.k.: 16C/330/2015-37 zo dňa 12. 04. 2016 podľa § 29 ods. 2,5,6 O.s.p opatrovníčku E. M. , pracovníčku Okresného súdu K. T..

Súd pojednával v zmysle § 101 ods.2 O.s.p. v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa a opatrovníčky odporcu, ktorí svoju neúčasť neospravedlnili a ani nežiadali o odročenie pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom návrhu a listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľom a zistil tento skutkový stav:

Zo Zmluvy o pripojení zo dňa 28. 07. 2010 uzatvorenej medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. a odporcom podľa zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej iba ako „zákon o elektronických komunikáciách“) vyplýva, že odporca si prevzal SIM kartu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Z Dodatku k Zmluve o pripojení zo dňa 28. 07. 2010 vyplýva, že odporca je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b), v bode 2 predmetného Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných obchodných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty.

Z faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08. 07. 2012 vyplýva, že Postupca odporcovi vyfakturoval sumu 119,50 Eur, splatnú dňa 25. 07. 2012.

Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 03. 07. 2014 vyplýva, že spoločnosť Slovak Telecom, a. s. oznámila odporcovi postúpenie pohľadávky vo výške 134,47 Eur s príslušenstvom, pod ref. č. XXXXXXXXXXXX na navrhovateľa na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 09. 06. 2014.

Podľa § 43 ods. 1 a 2 zákona č.610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách platného a účinného k 28.07.2010, sa zmluvou o pripojení podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné obchodné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods.4 citovaného zákona je účastník povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými obchodnými podmienkami, platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní a používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa § 52 ods.1 ods.2 prvá veta Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 28.7.2010 je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce

právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 28.07.2010 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 prvá veta, ods. 2, 3 a 5 Občianskeho zákonníka účinného k 28.07.2010 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len ako „neprijateľná podmienka“).

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka účinného k 28.07.2010, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto zmluvnú povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka účinného k 28.07.2010 neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie má súd za preukázané, že návrh navrhovateľa je nedôvodný.

Súd má za preukázané, že predmetnú Zmluvu o pripojení je treba považovať za zmluvu spotrebiteľskú v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko právny predchodca navrhovateľa (spoločnosť Slovak Telekom, a.s.) nepochybne pri uzatváraní a plnení príslušnej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ako podnik v zmysle § 43 cit. zák. č. 610/2003 Z.z., a na druhej strane odporca pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a bol teda spotrebiteľom v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. V dôsledku toho, je na túto Zmluvu o pripojení nevyhnutné aplikovať všetky ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy.

Ako to vyplýva zo žalobného návrhu navrhovateľ sa domáha od odporcu úhrady zmluvnej pokuty vo výške 119,50 Eur. Svoj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty navrhovateľ odvodzuje od skutočnosti, že odporca nespĺnil svoje záväzky riadne a včas. V Zmluve o pripojení je uvedené, že nevyhnutným predpokladom pre vznik nároku navrhovateľa na zmluvnú pokutu je preukázanie porušenia zmluvných povinností. Navrhovateľ v konaní nijako nepreukázal žiadne konkrétne porušenie zmluvnej povinnosti, neuviedol ani kedy, ako sa tak malo stať a z akého konkrétneho dôvodu. Navrhovateľ len uviedol, že odporca si buď kredit na karte SIM nedobil vôbec alebo počas lehoty viazanosti prestal kredit dobíjať. Z uvedeného nie je ani zrejmé, kedy, ako a na základe akej skutočnosti došlo k deaktivácii SIM karty a či vôbec začal odporca služby využívať. Navrhovateľ preto nepreukázal čím konkrétne odporca porušil svoju zmluvnú povinnosť a ktoré konkrétne záväzky si vo vzťahu k navrhovateľovi nespĺnil riadne a včas. Len všeobecné konštatovanie porušenia zmluvnej povinnosti je nepostačujúce na prijatie záveru o tom, že aj skutočne došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti. Uvedené je aj v zmysle Dodatku k Zmluve o pripojení nevyhnutným predpokladom pre vznik nároku navrhovateľa (resp. jeho právneho predchodcu/ Postupcu) na zaplatenie zmluvnej pokuty. Tieto skutočnosti zostali len v

rovine ničím nepodložených všeobecných tvrdení navrhovateľa. Inštitút zmluvnej pokuty je právnym nástrojom slúžiacim k zabezpečeniu záväzkov a možno ju písomne dohodnúť pre prípad nesplnenia zmluvnej povinnosti. Účastník konania, v tomto prípade navrhovateľ, ktorý sa od odporcu domáha zaplata zmluvnej pokuty je povinný riadne preukázať či a k akému porušeniu zmluvnej povinnosti došlo, pričom preukázanie porušenia primárnej povinnosti je nevyhnutným predpokladom pre priznanie nároku na zmluvnú pokutu. Navrhovateľ napriek tomu len všeobecne uviedol, že odporca porušil zmluvné povinnosti, a to povinnosť plniť svoje záväzky riadne a včas. Nepreukázal teda, že mu resp. jeho právnenému predchodcovi nárok na zaplata zmluvnej pokuty voči odporcovi vôbec vznikol.

Zo zmluvy o pripojení a jej dodatku uzavretých medzi právnym predchodcom postupcu a odporcom, ako už súd uviedol, je zrejmé, že sa jedná o zmluvu uzavretú s odporcom v postavení spotrebiteľa. Zmluva o pripojení ako aj jej dodatky sú typickými štandardnými formulárovými zmluvami. V takejto zmluve nemôže spotrebiteľ zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu. Nakoľko zmluva o pripojení a dodatok k nej je spotrebiteľskou zmluvou, vzťahujú sa na ne ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, podľa ktorých spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Súd poukazuje na relevantnú judikatúru slovenských súdov v obdobných sporoch (napr.: Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.: 19Co/98/2015, Rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn.:11Co/257/2015, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn.: 10Co/24/2015 a mnohé ďalšie) v ktorých súdy zamietli návrhy telekomunikačných operátorov v časti požadovaných zmluvných pokút z dôvodu ich neprijateľnosti, považuje dojednanú zmluvnú pokutu aj za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Súd konštatuje nerovnovážne postavenie zmluvných strán vyplývajúce nielen z toho, že ide o typickú štandardizovanú formulárovú zmluvu, ktorú mal právny predchodca postupcu vopred pripravenú a v ktorej odporca nemohol zmluvné podmienky ovplyvniť, ale najmä z vyplývajúcu z ustanovení jej dodatku. Dodatky k zmluvám o pripojení zaväzujú odporcu k zaplata zmluvnej pokuty v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b), v bode 2 predmetného Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných obchodných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty. Odporca sa zaviazal k zaplata zmluvnej pokuty v nezmenenej výške v prípade porušenia vyššie uvedených povinností počas celej doby viazanosti, t. j. 24 mesiacov. To znamená, že v prípade, ak by si odporca plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované právnym predchodcom postupcu, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, aj tak by v dôsledku nezaplata poslednej úhrady mal povinnosť zaplatať zmluvnú pokutu v celej výške (za predpokladu, že by došlo k vypojeniu SIM karty). Tieto ustanovenia spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a neprijateľnosť zmluvnej pokuty sa osobitne prejavuje najmä v spojení s časovým aspektom jej uloženia. Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednanja v stále rovnakej výške bez zohľadnenia a stanovenia akýchkoľvek rozlišujúcich kritérií. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy a tak ako je dojednaná ju nie je možné hodnotiť inak ako neprimerane vysokú, je takéto dojednanie hodnotené ako neprijateľná zmluvná podmienka a je sankcionované absolútnou neplatnosťou.

Súd taktiež dodáva, že pri zmluvnej pokute uplatňovanej z absolútne neplatného zmluvného dojednanja neprichádza do úvahy ani moderačné oprávnenie súdu, nakoľko zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Obč. zákonníka, sa môže týkať iba zmluvnej pokuty uzavretej na základe platného dojednanja.

Súd v tomto smere poukazuje aj na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorej by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOSTĚ / Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za

každých okolností vyžadovať. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (prov. Rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial S c 240/98- C 244/98). Preto je súd ako orgán členského štátu Európskej únie povinný pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky.

S poukazom na vyššie uvedené súd návrh navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 119,50Eur spolu s úrokom 8, 75% ročne z dlžnej sumy od 26.07.2012 v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods.1 O.s.p. podľa ktorého, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Nakoľko však v konaní úspešnému odporcovi žiadne trovy nevznikli ale najmä ani nepodal návrh na ich náhradu, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava II, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania

Ak povinný v stanovenej lehote dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu.